

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 8

Liberec

okresní pracoviště Semily

Inspekční zpráva

Masarykova základní škola Libštát

Identifikátor ředitelství: 600 099 261

Zřizovatel: obec Libštát

Školský úřad: Semily

Čj.	084 45/99-2600
Signatura	kh5cs101

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura školy	5
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	6
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	6
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	7
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	8
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	9
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	9
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	13
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	14
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	14
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	15
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	15
5 ZÁVĚR	17
5.1 Závěry inspekce	17
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	17
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	17
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	18
5.5 Další adresáti zprávy	18
5.6 Připomínky ředitele školy	18

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

10. až 16. prosince 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Josef Šalda
Členové týmu: Mgr. Pavel Antoš
Mgr. Jan Vrabc
Mgr. Jaroslav Vrána

1.4 Ředitel školy

Mgr. Antonín Šváb

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 30. května 1996 čj: P-51/96-Či-00
- Podkladová inspekční dokumentace pro základní školu
- Výroční zpráva
- Organizace školního roku 1998/99
- Koncepce dalšího rozvoje školy z března 1997
- Zpráva o nakládání se svěřenými finančními prostředky k 30.11.1998
- Týdenní plány školy
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, žákovské knížky, sešity žáků, písemné práce žáků, jednací protokol, školní řád, protokoly o opravných a jiných komisionálních zkouškách, evidence úrazů, rozvrh hodin, kniha záznamů z pedagogických rad
- Inspekční záznamy z navštívených vyučovacích hodin

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Základní škola čj. 168 47/96-2 (1.-7. třídy)

Upravené učební dokumenty čj: 187 30/91-20 (8.-9. třídy)

Zvláštní škola čj: 197 09/97-22 (speciální třída)

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

nepovinné předměty:

informatika, zdravotní tělesná výchova, technická praktika, římskokatolické a evangelické náboženství

ve spolupráci se ZUŠ Semily - dramatický kroužek

ve spolupráci se ZUŠ Lomnice nad Popelkou - výuka hry na hudební nástroje

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	1	16	8	
2.	1	19	12	
3.	1	22	11	
4.	1	18	9	3
5.	1	21	10	1
6.	2	42	15	1
7.	1	26	8	
8.	1	30	11	1
9.	1	32	20	
spec. tř.	1	5	2	
Celkem	11	231	106	6

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Ředitel školy předložil koncepci dalšího rozvoje, zpracovanou v obecné rovině v březnu 1997. S touto koncepcí však nebyli prokazatelně seznámeni pedagogický sbor, rodiče ani zřizovatel.

Předložený roční plán (Organizace školního roku 1998-9 na Masarykově ZŠ v Libštátě) obsahuje pouze přehled oslav, soutěží, besed, schůzek s rodiči, hlavních porad, termín lyžařského a plaveckého výcviku. Většina akcí není terminována, úkoly nelze sledovat ani průběžně kontrolovat.

Na škole je zpracováván pouze týdenní plán, který je vyvěšen na nástěnce ve sborovně. Ten je vedením sledován.

Organizování pracovních porad je optimální z hlediska četnosti, nemají však jasný řád, chybí vymezení úkolů a kontroly. Věnují se především provozním záležitostem.

Koncepční záměry školy a plánování hodnotí ČŠI jako spíše podprůměrné.

Veškeré body 3.1. až 4.8 budou hodnoceny sedmistupňovou stupnicí.

vynikající	nad průměrná	spíše nadprůměr.	průměrná	spíše podprůměr.	pod průměrná	naprosto nevyhov.
1	2	3	4	5	6	7

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Škola vyučuje podle schválených vzdělávacích programů pro základní školu platných ve školním roce 1998/99 uveřejněných ve Věstníku č. 6 MŠMT ČR. V 1. - 7. ročníku podle učebních dokumentů Základní škola čj. 16847/96-2, v 8. - 9. ročníku podle upravených učebních dokumentů čj. 18730/91-20. Ve sledovaných předmětech jsou dodržovány týdenní časové dotace a probíraná látka je v souladu s deklarovaným učebním programem. Ve speciální třídě je vyučováno podle vzdělávacího programu určeného žákům zvláštních škol, schváleného MŠMT ČR pod čj. 19 709 / 97 - 22 s platností od 1. 9. 1997.

Ve školním roce 1997/98 nebyl splněn tematický plán učiva matematiky v šestém ročníku, neprobraná látka je ještě vyučována v prosinci školního roku 1998/99.

Učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Organizační řád školy je vypracován pouze v pojetí řádu školy - chování žáků ve škole i mimo školu. Písemná dokumentace o poradách vedení (ředitel, zástupce a výchovná poradkyně) není vedena. Řídící pokyny nejsou jednoznačné. Nejsou stanoveny

kompetence a odpovědnost. Poradní a metodické orgány nebyly ředitelem školy vzhledem k velikosti školy ustanoveny.

Ve škole je vytvořena atmosféra důvěry a spolupráce.

Oblast organizační struktury školy posuzujeme jako spíše podprůměrnou.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	14	1		1				
Vychovatelé	1							
Celkem	15	1		1				

V pedagogickém sboru je vysoký podíl kvalifikovaných a aprobovaných učitelů. Vedení školy i zřizovatel vytvářejí podmínky pro stabilizaci personálu školy. Převážná část pedagogů do školy dojíždí z okolních měst a obcí.

Vedení školy i zřizovatel se snaží plně zabezpečit personální obsazení školy. Tuto otázku nutno hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy podporuje odborný růst učitelů a vytváří pro to potřebné podmínky.

Vedle běžných akcí pořádaných střediskem služeb školám se tři učitelé vzdělávají v kurzech - německého jazyka v Semilech a v Liberci a v kurzu učitelů informatiky.

Neexistující kritéria hodnocení pedagogických pracovníků však učitele příliš nemotivuje pro další růst a vzdělávání.

Oblast péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků posuzujeme jako průměrnou.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Kontrolní systém školy nemá vedení školy písemně zpracován. Probíhá na úrovni hospitací vedení školy ve vyučovacích hodinách, kontrolou grafických projevů žáků a nahodilou kontrolou dokumentace třídních učitelů.

Některé nedostatky jsou řešeny na zvláštních schůzkách, kde se diskutuje spíše v obecné rovině o daném problému (zatím to byly okruhy: zvládnutí kázeňsky problematické třídy jako celku, hodnocení kázně žáků). Diskusi předchází vyplnění dotazníku pedagogy, který je vypracován ředitelem školy.

Vyučující jsou seznamováni při neformálním pohovoru s ředitelem školy vždy jedenkrát za rok s výsledky své práce a s celkovým hodnocením, kdy je jim sdělena výše osobního ohodnocení pro nastávající školní rok. Písemná kritéria tohoto ohodnocení jsou stanovena pouze provozním zaměstnancům. Pedagogický sbor včetně provozu je stabilizován, což dle vyjádření ředitele podstatně zjednodušuje řízení a chod školy.

V rámci hodnocení úrovně vzdělávací činnosti ředitel zadává srovnávací testy z českého jazyka a dějepisu v 8. a 9. ročníku. Jejich výsledky porovnává s okolními základními školami.

Pro hodnocení jednotlivých pedagogických pracovníků nejsou vytvořena písemná kritéria a ředitel školy nemohl průkazným způsobem doložit, že vyučující byli o nich verbálním způsobem informováni.

Oblast kontroly a hodnocení posuzujeme jako spíše podprůměrnou.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je založen na každodenním kontaktu vyučujících, kteří se scházejí o velké přestávce ve sborovně školy, kde je umístěna centrální nástěnka s aktuálními informacemi ze strany ředitelství. Ředitel vypracovává týdenní plány a podrobuje je analýze. Týdenní plány jsou na škole archivovány a inspekci byly předloženy. Provozní porady se konají dle potřeby (cca jedenkrát za 14 dní) o velkých přestávkách, případně po skončení vyučování. Pedagogické rady se uskutečňují čtyřikrát do roka a jsou z nich pořádané funkční zápisy se stanovenými termíny a osobní zodpovědností jednotlivých pracovníků školy.

Žákům jsou informace předávány školním rozhlasem (aktuální sdělení), a třídními učiteli. Všichni žáci jsou prokazatelným způsobem seznámeni se školním řádem a se zásadami klasifikace. V každé třídní knize je veden kázeňský sešit, jehož význam a vliv na upevnění kázně je diskutabilní. V návaznosti na to má ředitel školy zpracovaný „Dotazník k hodnocení kázně žáků“, kde se jednotliví vyučující sjednocují v postupu kázeňských opatření převážně na základě komplexního posouzení žáka.

Vnější informační systém směrem k rodičům je realizován formou čtyř společných schůzek do roka. Sdružení rodičů je jako samostatný subjekt registrováno u Ministerstva vnitra ČR. Rodiče však dle potřeby mohou navštívit školu kdykoli s možností bezprostřední účasti na výuce svých dětí. Této eventuality je však využíváno sporadicky.

Směrem k širší veřejnosti se škola prezentuje v místním „Libštátském zpravodaji“, ředitel školy je jeho šéfredaktorem, a v regionálním tisku „Krkonošské listy“. Aktuální informace ze života školy včetně fotografického materiálu a výtvarných prací žáků je možno zhlédnout na panelech ve výkladech obchodů v Libštátě a sousedním Košťálově v průběhu celého školního roku.

Informační systém školy má průměrnou úroveň.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace podle § 38a zákona č. 138/1995 Sb. o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol je vedena ve stanoveném rozsahu a na předepsaných tiskopisech. Pouze protokoly o opravných zkouškách nejsou vedeny na tiskopisu SEVT 49 203 0. V kontrolovaných třídních knihách, třídních výkazech a katalogových listech byly zjištěny nedostatky ve značení tříd a nedodržování opatření MŠMT ČR čj. 10 868/95-22 ke klasifikaci žáků 1. ročníku základní školy v 1. pololetí. Zápisy z pedagogických rad mají charakter popisný a statistický. Administrativní úroveň vedení písemností nemá vždy žádoucí kvalitu, chybí průběžná kontrola ze strany vedení školy.

Vedení povinné dokumentace hodnotí ČŠI jako průměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva není v souladu s § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona č. 139/1995 Sb., nepostihuje všechny oblasti podle tohoto zákona. Nebyla projednávána se sborem. Výroční zpráva neumožňuje řediteli školy, aby z ní vycházel ve své další práci.

Výroční zprávu lze hodnotit jako neprosto nevyhovující.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet školy přidělený školským úřadem i zřizovatelem zabezpečuje provoz školy a umožňuje realizovat vzdělávací program. Finanční požadavky školy na zřizovatele jsou až příliš skromné. Obec by byla ochotna přispět vyšší částkou na vybavení školy, doplnění moderními pomůckami a na celkové zlepšení interiéru školy. Je však nutno, aby vedení školy zpracovalo dlouhodobou koncepci a vneslo na obecní úřad požadavky.

V závěru školního roku 1997/98 byla provedena zásadní rekonstrukce topného systému v budově školy přechodem na plynové vytápění. Dále byla vybudována sedlová střecha nad zadní částí školní budovy, čímž se zvětšil půdní prostor. Současně byly provedeny další dílčí opravy budovy a zařízení v jejím okolí (vše z rozpočtu obecního úřadu).

Oblast využívání finančních prostředků hodnotíme jako průměrnou.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Budova školy byla pro žáky otevřena v roce 1935. Aktuálně je zde umístěno 11 kmenových tříd, počítačová učebna, odborné učebny pro výuku fyziky, chemie a přírodopisu. Učebna hudební výchovy slouží zároveň jako videoučebna. Škola dále disponuje cvičnou kuchyní, školními dílnami pro výuku pracovního vyučování, skleníkem s přílehlým školním pozemkem a nářadovnou. Pro tělesnou výchovu škola vlastní velmi dobře vybavenou tělocvičnu s dostatkem náradí a náčiní, hřiště s atletickou drahou, doskočištěm a antukovými kurty pro míčové hry.

Kabinety pro fyziku a chemii, tělesnou výchovu, hudební výchovu, přírodopis, informatiku a kabinet národní školy jsou vybaveny dostatečným množstvím učebních pomůcek a sbírkových exemplářů.

Audio a video vybavení ve škole včetně materiálního vybavení školní družiny je na běžné úrovni.

Sklad učebnic je umístěn v půdních prostorách školy. V jejich distribuci je postupováno v souladu s Nařízením vlády č. 195/ 1996 Sb. ze dne 12. června 1996, kterým se mění nařízení vlády č. 15/ 1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb.

Žakovská knihovna má dostatečné množství titulů dětské literatury, učitelská knihovna je průběžně doplňována knihami i časopisy s odbornou tematikou.

Celkově má tato oblast standardní úroveň a lze ji hodnotit jako průměrnou.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Vyučování na zdejší škole začíná v 7. 45 hod. Po druhé vyučovací hodině následuje patnáctiminutová přestávka. Po páté vyučovací hodině jsou přestávky určeny v délce pěti minut, což je v rozporu s § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. v platném znění. Důvodem je nevyhovující autobusové spojení dojíždějících žáků, a proto doporučujeme škole požádat o výjimku MŠMT ČR prostřednictvím Školského úřadu Semily.

Tepelné a světelné podmínky mají odpovídající úroveň. Pitný režim je zajišťován školní kuchyní, o její úrovni vypovídá přiložená zpráva vypracovaná metodičkou Školského úřadu Semily pro školní stravování.

Interiér tříd je vkusně esteticky vyzdoben (zejména třídy I. stupně), má kladný vliv na kultivaci estetického citění žáků.

Rezervy spatřujeme v hygienické kvalitě sociálních zařízení, kde je žádoucí provést rekonstrukci. Úroveň úklidových prací je rozdílná. Zvýšenou pozornost je nutné věnovat úklidu tělocvičny.

Problematické se nám jeví velmi časté střídání žáků jednotlivých ročníků v různých třídách a odborných učebnách včetně školní dílny v průběhu vyučování. Tím je znemožněno

dodržení ergonomických parametrů pro jednotlivé věkové kategorie žáků vzhledem k velikosti školního nábytku.

Ve vyučovacích hodinách byla vesměs dodržována pravidla psychohygieny a byl vytvořen prostor pro relaxaci žáků.

Psychohygienické podmínky školy hodnotíme jako průměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

V průběhu komplexní inspekce bylo navštíveno na škole celkem 61 vyučovacích hodin. 2 hodiny ve speciální třídě, 27 hodin na I. stupni a 32 hodin na II. stupni základní školy. Hodnocení hodin inspektory je uvedeno v následujících tabulkách:

I. stupeň včetně speciální třídy

vynikající zcela mimořádná	nadprůměrná výrazná převaha pozitiv	spíše nadprůměrná dílejší pozitiva nad běžnou úroveň	průměrná pozitiva a negativa v rovnováze	spíše podprůměrná slabá místa, nutná zvýšená pozornost	podprůměrná výrazně nevyhovující, silné nedostatky	naprosto nevyhovující nutné okamžité řešení
1	2	3	4	5	6	7
0	12	13	3	1	0	0

II. stupeň

1	2	3	4	5	6	7
0	10	13	8	1	0	0

Hodnocení jednotlivých předmětů:

Český jazyk na I. stupni

Celkem bylo sledováno pět vyučovacích hodin. Probírané učivo bylo v souladu se schváleným vzdělávacím programem školy a příslušnými osnovami. Každá z vyučujících měla zpracovaný funkční tematický plán. Vyučovací jednotky měly velmi dobrou metodicko-didaktickou strukturu. Žáci používali schválené učebnice a pracovní sešity z nakladatelství JINAN, SPN, ALTER. Učitelky měly v zásobě dostatek úkolů a cvičení pro žáky, vhodným způsobem obměňovaly formy a metody práce, čímž udržovaly pozitivní motivaci u dětí. Žáci byly vedeni ke správné technice čtení, bylo dbáno na správné sezení při psaní a držení psacích potřeb. Jejich grafické projevy byly průběžně a pečlivě kontrolovány, nicméně rezervy jsou v úrovni opravování slohových prací. Úhlednost písma žáků měla odpovídající úroveň. Znalosti žáků v oblasti gramatických znalostí mělo běžnou úroveň na daném stupni základní školy.

Matematika na I. stupni:

Bylo hospitováno celkem 6 hodin v 1., 2., 3. a 5. třídě. Sledované hodiny měly promyšlenou stavbu a metodicky byly vesměs velmi dobře zvládnuty. Zvláště v nižších ročnících byli žáci nenásilnou formou vedeni k zásadám správné komunikace s vyučujícími formou hry, která prolínala hodinami. Byl uplatňován individuální přístup k dětem, v hodinách byly zařazovány tělovýchovné chvílky a učitelky dbaly na hygienu při psaní. Střídal rozmanité formy práce s maximálním využitím nejzákladnějších didaktických pomůcek, jako jsou

počítadla, barevné křídly a matematické stavebnice. Žáci, kteří byli hotovi s prací dříve, dostávali doplňující příklady, které dále rozvíjely jejich smysly a představivost (manipulace s čísly na kartách). Grafická úprava některých sešitů byla na vysoké estetické úrovni. Bylo užito učebnic vydavatelství ALTER včetně početníků vydavatelství PANSOFIA.

Prvouka, přírodověda, vlastivěda:

Bylo navštíveno celkem osm vyučovacích hodin. Hodiny se vyznačovaly příjemnou tvůrčí atmosférou, respektováním osobnosti žáka, vzájemně dobrými vztahy mezi učitelkami a žáky. Všechny byly vyučujícími velmi dobře připravené nejen po stránce odborné, metodické, ale i množstvím potřebných pomůcek a přírodnin. Pestrost používaných forem pro výklad, procvičování i opakování bylo velkou předností práce ve všech předmětech.

Český jazyk na II. stupni

Ve čtyřech sledovaných hodinách byly probírány tematické okruhy, které byly v souladu se zvoleným vzdělávacím programem a učebními osnovami. Žáci pracovali se schválenými učebnicemi z nakladatelství FORTUNA a JINAN. Vyučující byli na jednotlivé vyučovací hodiny pečlivě připraveni, vhodně měnili formy práce. Žáci pracovali se zájmem, prokazovali vesměs dobré znalosti z probíraného učiva. Vyučující výsledky jejich práce průběžně a objektivně hodnotili, zároveň svůj výklad učiva spojovali s využitím názorných pomůcek a s četbou uměleckých textů. Grafické projevy žáků měly dobrou úroveň a byly vyučujícími pravidelně kontrolovány. Vztah mezi vyučujícími a žáky byl přátelský, při zachování patřičné náročnosti ze strany učitelů. V závěrečných fázích hodin českého jazyka učitelé taktickým způsobem zhodnotili průběh vyučovací jednotky. Efektivita hodin se pohybovala v pásmu nadprůměru až průměru.

Matematika

Vzhledem k předcházející absenci obou vyučujících byla část hodin zaměřena hlavně na opakování a procvičování probraného učiva. Učivo v hodinách bylo podáváno srozumitelně, věcně správně. Otázky vyučujících byly vhodně volené a orientované na cíle. Menší prostor byl ponechán pro aktivitu a samostatnou činnost žáků. Nové učivo bylo vyvozováno společně se žáky. Nedostatky se vyskytly ve vytváření správných návyků při rýsování a v přesnosti matematického vyjadřování.

Německý jazyk

Hodina měla jasně stanovený cíl, učivo bylo prezentováno srozumitelně. Vyučující si průběžně ověřovala, zda žáci učivu porozuměli. K hodnocení využívala obvyklé postup (individuální a orientační zkoušení). Správná výslovnost výrazů byla procvičována podle poslechu magnetofonové nahrávky. Chybělo důsledné vedení hodiny v německém jazyce.

Anglický jazyk

Jazyku vyučuje externí pracovník bez pedagogického vzdělání. Vyučovací hodina byla po stránce odborné i metodické dobře postavena. Vyučující hovořil s žáky převážně anglicky, zpětnou vazbou zjišťoval zda žáci rozumí, chápou. Hodina měla spád, spolupráce se žáky byla na velmi dobré úrovni.

Občanská výchova:

Byly hospitovány dvě vyučovací jednotky. Obě vyučující byly na hodiny pečlivě připraveny. Probírané učivo bylo v souladu s požadavky osnov a užito bylo učebnic, které mají schvalovací doložku MŠMT ČR. Práce s učebnicemi měla neformální charakter, neboť texty sloužily jako východiska k další společné činnosti. Žáci byli vedeni k hledání příčin určitých společenských jevů (pojmy řád, uspořádání společnosti, rodina a její společenská funkce,

náhradní výchova atd.), k jejich pojmenování a nacházení souvislostí. Žáci byli v hodinách aktivní, snažili se o vyjádření vlastního názoru s přesnou formulací vět. Sešity žáků obsahují stručné funkční zápisy látky, jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a písemný projev se vyznačuje přiměřenou grafickou úpravou. Při výuce bylo užito klasických metod od zkoušení, rozhovoru, výkladu až po zápis látky.

Zeměpis:

Byly hospitovány tři hodiny. Vyznačovaly se klasickým frontálním pojetím výuky s využitím praktických příkladů, manipulace s mapami, kladením problémových otázek a užitím atlasů, nástěnných map a učebnic vydavatelství Fortuna, Prospektrum a Kartografie Praha. Nebylo užito audiovizuální techniky. Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami a vyučující měla zpracované funkční tematické plány pro jednotlivé ročníky. Výuka probíhala ve specializované učebně pro společenskovední předměty. Sešity žáků obsahovaly stručné a přehledné zápisy. Vyučující byla na výuku velmi dobře připravena a její teoretické znalosti předmětu byly vysoké. Hodiny v 8. a 9. třídě však byly poznamenány příliš uvolněnou atmosférou, která hraničila až s nekázní.

Dějepis:

Dvě sledované hodiny probíhaly ve specializované učebně. Vyučující kladla důraz na lokalizaci probírané historické látky na dobových mapách a využila k tomu zeměpisných znalostí žáků. Žáci též prokázali své schopnosti samostatné práce s daným textem a obrazovým materiálem. Byli aktivní a vykazovali vesměs dobré znalosti učiva, jejich verbální projev byl hlasitý se snahou o co nejpřesnější vyjádření. Sešity obsahují stručné zápisy, jsou pravidelně kontrolovány a úroveň jejich vedení je součástí klasifikace žáků. V hodinách byly užity klasické metodické postupy s řadou pomůcek (ukázky archeologických vykopávek, nástěnné mapy, dějepisné atlasy, fotografie z historických publikací). Ve výkladu převládala frontálnost a během zkoušení byli ostatní žáci v lavicích méně vytíženi.

Tělesná výchova

V předmětu tělesná výchova bylo na I. a II. stupni hospitováno celkem pět vyučovacích hodin. Žáci měli vytvořeny správné pohybové dovednosti. Vyučující dbali, aby cviky a jejich náročnost odpovídala jednotlivým věkovým kategoriím žáků. Zároveň dodržovali bezpečnostní hledisko při vlastním provedení cviků žáky. Při kolektivních pohybových aktivitách a hrách byli žáci vedeni k čestnosti, slušnosti a spravedlnosti. Fyziologická zátěž žáků byla v průběhu vyučovací jednotky rovnoměrná. Činnosti byly pestré a zajímavé, vyučující v dostatečné míře využívali velmi dobrého materiálně technického vybavení tělocvičny.

Pracovní výchova

Pracovní výchova je vyučována jako nepovinný předmět, třídu tvoří heterogenní skupina žáků od pátého až devátého ročníku. Ve sledované hodině učitel velmi vhodným způsobem zhodnotil výrobky žáků z předešlých hodin. Příkladně měl připravený technický výkres budoucího výrobku na tabuli (ozdobná polička na miniatuře). Následovalo čtení tohoto výkresu, rozměření dřevěného materiálu, přičemž byli žáci vedeni k hospodárnosti se svěřeným materiálem. Nápadná byla zvědavost a nápaditost žáků při vlastní práci. Konstatujeme, že žáci pracovali s fortelností a chutí, jejich výrobky byly velmi zdařilé.

Informatika

Navštívená hodina měla dvě části - teoretickou a praktickou. V teoretické části byly žákům zevrubně vysvětleny pojmy a pokyny, které následně používaly v praxi. Výuka probíhala v odborné počítačové učebně umístěné v podkroví školy. Byla vybavena PC 286 a žáci tudíž pracovali s programem T - 602. Oceňujeme strukturovanost pokynů učitele s gradovanou náročností. Vztah učitele a žáků byl velmi pěkný. Při osvojení probírané dovednosti (sloupcové bloky) bylo zdůrazněno jejich praktické využití (vizitka).

Úroveň výuky ve speciální třídě

Při ZŠ je zřízena speciální třída pro žáky čtvrtého a pátého ročníku. V této třídě je vyučováno podle učebních osnov a učebních plánů platných pro výuku na zvláštní škole. Do této třídy dochází pět žáků, kteří po absolvování pátého ročníku přechází do ZvŠ Lomnice nad Popelkou.

V této třídě jsme navštívili dvě vyučovací hodiny - matematiku a český jazyk. Vyučuje zde velmi zkušená pí učitelka, která plně využívá svých zkušeností s výukou v odděleních. S dětmi pracuje vlídně, přátelsky a respektuje jejich individuální zvláštnosti. Obě hodiny měly promyšlenou strukturu, funkčně byly měněny metody a formy práce. Znalosti žáků měly odpovídající úroveň. Zvláště oceňujeme úhlednost grafických projevů žáků, pěstování správných návyků při psaní. Sešity byly průběžně opravovány a kontrolovány. Při výuce bylo užíváno řady názorných učebních pomůcek, vyučovalo se podle učebnic určených pro výuku na ZvŠ z nakladatelství SEPTIMA. V průběhu hodin vyučující užívala pochval a pozitivní motivace. V závěru hodin nechybělo taktní zhodnocení průběhu výuky a vlastní práce jednotlivých žáků.

Chemie a fyzika

Hodiny fyziky a chemie byly vedeny odborně i metodicky na velmi dobré úrovni. Při výkladu vyučující vhodně využívali názorné pomůcky a prováděli pokusy. Učivo bylo vhodně motivováno, společně se žáky vyvozováno a zaměřeno na propojení teorie s praxí. Zápis probrané látky byl stručný, přehledný a funkční. V závěru vyučující provedli shrnutí učiva a zhodnocení hodiny.

Hudební výchova

Hodiny hudební výchovy byly vedeny metodicky i didakticky správně, měly vždy jasné stanovené cíle. Vyučující vykládal učivo srozumitelně, střídal různé metody a formy práce včetně referátu a hudebních hádanek. U ukázek poslechové skladeb byl prováděn rozbor a objasnění díla. Hudební doprovod k písním byl zbytečně hlasitý.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Ve sledovaných předmětech dosahovali žáci dobrých výsledků. Nebáli se otevřeně projevit svůj názor, což bylo někdy na úkor kázně, ale v zásadě byly jejich znalosti včetně grafického i verbálního projevu na optimální úrovni. V hodinách tělesné výchovy prokazovali velmi dobré pohybové dovednosti a návyky. Při pracovní výchově zhotovovali náročné výrobky, které vyžadovaly značnou manuální zručnost. Tyto výrobky byly vesměs velmi zdařilé.

Vycházející žáci ve školním roce 1997/1998 byli v rámci přijímacího řízení všichni umístěni na středních školách a středních odborných učilištích. Z celkového počtu 26 vycházejících z devátého ročníku byli dva žáci přijati na gymnázium a 13 žáků na střední školy

s maturitou. Dva vycházející žáci z 8. ročníku byli přijati na SOU lesnické. Dva žáci z 5. ročníku byli přijati na víceleté gymnázium, přičemž jeden se umístil v přijímacích zkouškách na 1. a druhý na 6. místě z celkového množství 60 uchazečů. I z dlouhodobějšího pohledu je patrné, že počet žáků přijatých k dalšímu studiu na středních školách je poměrně vysoký.

Z hlediska úrovně výsledků učení je možno hodnotit školu jako spíše nadprůměrnou.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Žáci jsou orientováni na dobré vzájemné vztahy, na dodržování vhodného chování ve škole i na veřejnosti, k úctě k dospělým i k sobě navzájem, na posilování morálních hodnot. Je využíváno prvků rozvoje estetického citění a posilování oblasti kulturních hodnot. Na škole nejsou zaznamenány případy nevhodného chování žáků.

Škola je dále zaměřena na prevenci šikany a toxikomanie, kdy vyučující mají zpracované seznamy potencionálně ohrožených dětí. Prevence je zaměřena převážně na kvalitní trávení volného času žáků, pořádání odborných přednášek a šíření osvěty mezi rodiči. Je zde ustanoven protidrogový koordinátor, který úzce spolupracuje s Okresním úřadem v Semilech.

Většina pedagogů se snaží jednat se žáky na základě partnerských vztahů, s přirozenou komunikací. Chování žáků odpovídá jejich věku.

Řád školy přes některé drobné nedostatky, na které byl ředitel školy v průběhu komplexní inspekce upozorněn, je funkční a dává dobrý prostor pro výchovné působení školy.

Z hlediska rozvoje osobnosti lze školu hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně je ve funkci od školního roku 1992/1993. Má požadované odborné vzdělání pro tuto oblast, které ukončila v roce 1991 na PF UK Praha.

Při řešení výchovně vzdělávacích problémů velice úzce spolupracuje s vedením školy a třídními učiteli. Příkladně hodnotí spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou v Semilech, kde škola využívá screeningových nabídek ve vyhledávání dětí se specifickými vývojovými poruchami učení.

Dokumentace výchovného poradenství je přehledně vedena, nástěnka výchovného poradce je průběžně obměňována.

Výchovna poradkyně má vytvořenu zpětnou vazbu se středními školami v okrese o prospěchu a chování absolventů školy.

Pro výkon své funkce má dostatečný prostor na pedagogických radách, provozních poradách a konzultačních hodinách pro žáky a jejich zákonné zástupce.

Program protidrogové prevence není v kompetenci výchovné poradkyně, ale tuto problematiku má zpracovanou jiný pedagog.

Úroveň výchovně poradenské činnosti je nadprůměrná.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Nabídka volitelných předmětů je vzhledem k velikosti a možnostem školy omezena hlavně na výuku informatiky a technických praktik, ze zájmových útvarů na škole pracuje pěvecký a hudební soubor, kroužek košíkové a odbíjené.

Vyučující jednotlivých předmětů organizují školní kola olympiád a sportovních soutěží a připravují postupující žáky. Ve školním roce 1997/98 dosáhli žáci školy řady úspěchů hlavně na okresní úrovni:

- 1. místo v okresním kole olympiády z chemie (postup do krajského kola),
- 1. místo v okresním kole olympiády z fyziky (postup do krajského kola),
- 1. místo v okresním kole Poháru rozhlasu v kategorii venkovských škol v mladších chlapcích a dívkách,
- 2. místo v okresním kole Poháru rozhlasu v kategorii venkovských škol ve starších chlapcích,
- 3. místo v okresním kole Poháru rozhlasu v kategorii venkovských škol ve starších dívkách,
- 1. místo v tenisovém přeboru okresu (postup do krajského kola),
- 2. místo v okresním kole dopravní soutěže mladších žáků,
- 3. místo v okresním kole dopravní soutěže starších žáků,
- 3. místo v okresním kole olympijského běhu.

Úspěchy jsou zveřejňovány ve škole i v obci v Libštátském zpravodaji, ve kterém jsou rovněž prezentovány literární práce a příspěvky žáků.

K různým výročím a společenským příležitostem pořádají žáci kulturní vystoupení, která jsou však uskutečňována pouze v budově školy, což podstatně omezuje návštěvnost rodičovské i širší veřejnosti.

V průběhu školního roku škola pořádá veřejná vystoupení pěveckého souboru (např. k 80. výročí vzniku republiky, vánoční aj.) a školní přebory v lehké atletice a turnaje v míčových hrách.

V rámci kulturních aktivit se žáci zúčastňují výchovných koncertů v Semilech a literárních a hudebních akcí pořádaných agenturami na škole. Bohatší nabídka pořadů je pro žáky 2. stupně. Žáci 1. stupně absolvují vlastivědné exkurze v místním regionu, žáci vyšších ročníků exkurze do automobilky ve Vrchlabí a do textilních závodů.

Další aktivity školy jsou spíše nadprůměrné.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástmi školy jsou školní jídelna a školní družina.

O provoz školní jídelny se starají tři kuchařky na plný úvazek a jedna kuchařka v úvazku dvou hodin denně. Vedoucí školní jídelny má pro tuto činnost úvazek 80 % a dále působí na škole v úvazku 33 % jako učitelka tělesné výchovy.

V jídelně se připravuje denně cca 264 jídel pro vlastní i cizí strávníky. V době inspekce bylo jídlo velice chutné a žáci měli možnost přídatku příloh.

Vybavení školní jídelny je zastaralé a nutně potřebuje rekonstrukci.

Součástí této inspekční zprávy je „Zápis o výsledku kontroly stravování“, kterou provedla metodička školního stravování ŠÚ Semily dne 16.12. 1998 na základě Pokynu vrchního ředitele pro správu školství MŠMT ČR a ústředního školního inspektora ČŠI ke kontrole školního stravování čj. 15 633/94 ze dne 13.5. 1994.

Do jednoho oddělení školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 45 žáků. Z dokumentace je zřejmé, že 15 žáků chodí do družiny nepravidelně, takže aktuální stav činí 25 žáků. Škola se tak řídí Výkladem MŠMT ČR k normativnímu stanovení počtu pedagogických zaměstnanců školních družin čj. 36097/97-45 ze dne 21.1. 1998.

Provoz školní družiny je zajišťován po celý týden v době od 11:35 h do 16:00 h. Ranní provoz škola pro nezájem rodičů není zaveden. Za umístění žáků v družině zřizovatel nestanovil žádný poplatek. Jednotlivé druhy činností (odpočinková, zájmová, rekreační a příprava na vyučování) se pravidelně střídají a jsou rovnoměrně během týdne rozloženy.

Úvazek paní vychovatelky činí 80%. Na svoji práci se svědomitě připravuje, o čemž svědčí řada rukodělných a výtvarných prací žáků, kterými je prostor družiny vkusně vyzdoben. Hospitovaná dvouhodina odpolední činnosti se vyznačovala velmi pěkným vztahem paní vychovatelky k dětem, přátelskou, ale pracovní atmosférou, kdy děti vytvářely z předem připraveného těsta vánoční ozdoby.

Předepsaná dokumentace družiny byla kontrolována v rozsahu § 9 odst. 1) písm. a) - c) vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Drobné nedostatky byl odstraněny v průběhu inspekce.

Úroveň činnosti školní družiny je spíše nadprůměrná.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

- nesplněn tematický plán učiva matematiky v VI. ročníku ve školním roce 1997/98,
- nedodržován rozpis dozorů mezi dopoledním a odpoledním vyučováním,
- drobné nedostatky ve vedení dokumentace TK,TV,
- drobné nedostatky v řízení školy,
- výroční zpráva není v souladu s § 17e odst. 2,3 a 4 zákona č.139/1995, nepostihuje všechny oblasti podle tohoto zákona.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- kontrolovat plnění tematických plánů v jednotlivých předmětech,
- věnovat zvýšenou pozornost opravování grafických projevů žáků na II. stupni,
- zvážit možnost zavedení logopedické nápravy pro žáky,
- ve větší míře prezentovat kulturní činnost školy formou veřejných vystoupení,
- provádět průběžnou kontrolu třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů žáků,
- stanovit jednoznačná kritéria pro přiznání výše osobního ohodnocení pedagogickým pracovníkům školy,
- požádat MŠMT ČR prostřednictvím ŠÚ Semily o výjimku při stanovení délek přestávek,
- zkvalitnit dodržování pedagogických dozorů na chodbách po čtvrté vyučovací hodině
- ve spolupráci se zřizovatelem zajistit vybavení školy dalšími počítači,
- zlepšit estetické prostředí celé školy,
- zajistit rekonstrukci sociálních zařízení,
- dbát na úroveň úklidových prací v prostorách tělocvičny,
- přijmout opatření na základě „Zápisu o výsledku kontroly stravování“, provedenou metodičkou ŠÚ Semily,
- posílit spolupráci s Obecním úřadem Libštát.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

